

MESCİDLERİ EVLERİMİZ GİBİ YAPMAK

Euzubillahimineşşeytânirracîm.

Bismillahirrahmânirrahîm.

el-Hamdü lillâhi rabbi'l-âlemin. Ves-salâtü vesselâmü alâ seyyidi'l-evvelîne ve'l-âhirîn muhammedini'l-mustafâ ve alâ âlihi ve sahibihî ve men tebi'ahû bi-ihsânin ilâ yevmi'd-dîn. Emmâ ba'dü fe-kâle resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem;

الْأَبْعَدُ فَالْأَبْعَدُ مِنَ الْمَسْجِدِ أَكْبَرُ أَجْرًا

el-Eb'adu fe'l-eb'adu mine'l-mescidi a'zamu ecran.

Sadaka Resûlullah fîmâ kâl ev kemâ kâl.

Ebû Hüreyre radiyallahu anh'ın Peygamber Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem'den rivayet eylediğine göre, Ahmed b. Hanbel, Ebû Dâvûd, İbn Mâce ve Hâkim kaydetmişler, daha başka kaynaklarda da var.

el-Eb'ad. “Daha uzak olan.” *Fe'l-eb'ad.* “Sonra ondan sonra uzakta olan.” *Mine'l-mescidi.* “Mescitten uzakta olan, sonra daha uzakta, daha uzakta olan, uzaklaştıkça, uzak-

lık sırasına göre mescide ne kadar uzaktan gelirse eciri, sevabı o kadar çoktur.”

Yakından gelenden uzaktan gelen daha çok sevap alır. Çünkü daha çok zahmet çekiyor, daha uzun yoldan geliyor, daha çok adım atıyor, daha çok vakit ayırıyor. Eciri, sevabı daha çok oluyor.

Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Efendimiz'in zamanında bir kabile, “Yâ Resûlallah! Müsaade buyurun da yurtlarımızı terk edelim, mescide yakın bir yere taşınalım.” demişler. Peygamber Efendimiz de onların uzak yerde kalmalarını tavsiye buyurmuş. Orada kalın sevabınız daha çok olur diye buyurmuş.

Yani mescide gelmek insanın evde kıldığı namaza göre sevabının 27 kat daha fazla olmasını sağlıyor, eğer mescit ise. Cuma namazı kılınan büyük cami ise o zaman sevabı 50 kat oluyor. Onun için mescide gelmek lazım. Mescide yakın, komşu olanların, Peygamber Efendimiz buyurmuş ki;

“Evinde namaz kılması uygun olmaz.”

Yani ezan okunduğu zaman gelip camide kılması lazım. Uzaklık derecesine göre de, ne kadar uzaksa sevabı o kadar çok olur.

a. Aklı Gönlü Mescide Olanlar Arşın Gölgesinde Gölgelenecekler

Allahu Teâlâ hazretleri, gönlü mescidlere bağlı ve aklı fikri mescidlerde olan kimse-leri Arş-ı Âzam'ın gölgesinde gölgelendirecek. Arş'ın gölgesinde gölgelenecek bahtiyarları sayarken aralarında onları da zikrediyor.

Ve raculün kalbühû mu'allakun bi'l-mescidi izâ harece minhâ hattâ ye'ûde ileyhi. “Mescitten çıktıktan sonra tekrar mescide öteki namaz için gelinceye kadar aklı mescitte olan, ah vakit kaçırmayayım, aman vakit gelse de mescide gitsem de namaz kılsam!” diye aklı mescitte olanlar, gönlü mescitte olanlar, mescidi sevenler çok sevap alacaklar, Arş'ın gölgesinde gölgelenecekler.

Onun için insanların iki şeyi yapması lazım. Bir, mescidleri evleri gibi yapması lazım, çok gelmesi lazım. İki, evlerini de mescid gibi yapması lazım, nafile namazları evinde kıldıkça evin hayrı, bereketi artar.

الِاسْتِئْنَاسُ: أَنْ تَدْعُوَ الْخَادِمَ حَتَّى يَسْتَأْنِسَ أَهْلُ
الْبَيْتِ الَّذِينَ يُسَلِّمُ عَلَيْهِمْ

el-İstînâsü en ted'uve'l-hâdime hattâ yeste'nise ehlü'l-beytillezîne yüssellemü aleyhim.

Bu istînâs, “ünsiyet peydah etmek, yani alışmak, ısınmak” demek. Kalbinin, gönlünün ısınması, alışması, hazırlanmak mânasına geliyor.

el-İstînâsü en ted'uve'l-hâdime. “Senin hizmetçiyi çağırmandır.”

Tabii evlerin hizmetçileri vardır, bir de asıl sahipleri vardır. Sen hizmetçiyi çağırıp da onunla konuşurken, ona dua ederken filan, oyalanırken;

Hattâ yeste'nise ehlü'l-beytillezîne yüssellemü aleyhim. “Kendisine *esselamu aleyküm* denilen evin sahipleri şöyle hazırlılığını tamamlayıncaya kadar hizmetçi ile meşgul olmaktır.”

Yani biraz oyalanınca ev halkı da hazırlanır. Çünkü belki kadınlar başını tam ört-

memiştir, belki erkek yatıyordur, toparlanacak vesaire filan.

Bir hadîs-i şerîf daha var bu konuda.

الِاسْتِئْثَانُ: يَتَكَلَّمُ الرَّجُلُ بِتَسْبِيحَةٍ وَتَكْبِيرَةٍ
وَتَحْمِيدَةٍ، وَيَتَنَحَّنُ يُؤْذِنُ أَهْلَ الْبَيْتِ

el-İstînâsü yetekellemü'r-raculü bi-tesbîhatin ve tekbîratin ve tahmîdetin ve yetenahnahu yü'zenü ehle'l-beyti.

Bu Ebû Eyyûb hazretlerinden rivayet edilmiş Taberânî tarafından ve İbni Mace'de var. Herhalde bu Ebû Eyyûb, mümkündür ki Ebû Eyyûb el-Ensârî, İstanbul'da kabri olan mübarek sahabidir. Diyor ki;

“Ev halkına biraz fırsat vermek, hazırlanmak, istînâs denilen şey, kişinin şöyle bir ‘sübhanallah’ demesidir, ‘Allahu ekber’ demesidir, “elhamdülillah” demesidir, ve ‘ıhım ıhım’ filan diye böyle sunî olarak, yani kendi varlığını belirtmek için öksürmesidir. Böylece.” *Yü'zenü ehle'l-beyti.* “Ev sahibine kendisini bildiriyor, mühlet vermiş oluyor, ondan sonra girecek içeriye.”

Tabii evlerin eskiden böyle kapıları, pencereleri muhkem değil idi. Ama öyle olsa bile, bir örtü şöyle atılsa bile, kapının üstüne bir sopa konulsa, bir örtü atılsa bile içeri bakmak ve girmek doğru değildir. “Bakmak da girmek gibidir.” diyor Peygamber Efendimiz. Bir insanın, bir evin kapısından içeri bakması veyahut penceresinden içeriye bakması o eve girmek gibidir. Yani o kadar suçtur, o kadar günahıdır. Bakmayacak. Perde bile olsa, kilitli bile olmasa, açılabilir durumda bile olsa girmeyecek. İçerdekilerin biraz toparlanması için, hazırlık yapabilmesi için zaman kazandıracak, ikaz edecek. Bu da işte selam vermektir, hâdimle, hizmetçi ile konuşmaktır, tesbih, tekbir ve tahmid getirmektir, öksürmektir; böylece ev sahibine bir şey vermiş olur.

Üçüncü hadîs-i şerîf:

الْآيَاتَانِ مِنْ آخِرِ سُورَةِ الْبَقَرَةِ مَنْ قَرَأَهُمَا فِي لَيْلَةٍ
كَفَتَاهُ

*el-Âyetâni min âhiri sûrati'l-bakarati
men karaehümâ fi leyletin kefetâhu.*

Ahmed b. Hanbel, İmam Buhârî, Müslim ve İbn Mâce, Ebû Mes'ud el-Bedrî'den *radı-yallahu anh* rivayet etmiş, Bedir harbine iştirak eden Ebû Mes'ud isimli mübarek zattan rivayet etmiş.

el-Âyetâni min âhiri sûrati'l-bakarati.
“Bakara sûresinin sonundaki iki âyet-i kerîme.”

Bunlar hangileridir?

Âmenerresûlü ve devamı olan âyettir.

b. Namazın Arkasından Bakara Suresinin Son İki Ayetini Okumak

Men karaehümâ. “Kim bu iki âyeti okursa.” *Fî leyletin.* “Bir gecede...”

Onun için biz namazın arkasından bunu Efendimiz tavsiye etti diye okuyoruz.

“Kim bu *âmenerresûlü... lâ yükellifullâhu nefsen illâ vüs'ahâ...* diye başlayan âyetleri okursa bir gecede.” *Kefetâhü.* “Bu iki âyet ona sevap kazanmış olmak bakımından, korunmak bakımından, mükâfaat almak bakımından yeter de artar bile, kâfi gelir.”

Onun için yatsı namazından sonra bu iki âyeti okuyoruz çünkü Efendimiz böyle işaret

buyurmuş. Akşam namazından sonra ve sabah namazından sonra da *hüvallahüllezî*, Sûre-i Haşr'ın sonundaki üç âyeti okuyoruz. Bu da hadîs-i şerîfte vardır. Sabah ve akşam namazından sonra üç defa *eûzûbillâhissemî'ıl-âlîmi mineşşeytanirracîm* dedikten sonra *bismillahirrahmânirrahîm* diye okursa ne oluyordu, hatırladın mı? Geçenlerde geçmişti derslerde? Yetmiş bin melek ona tevbe ve istiğfar eder. Sabah okuyunca akşama kadar, akşam okuyunca sabaha kadar. Böylece insan her türlü tehlikelerden korunur, her türlü hayırlara nâil olur. Cenâb-ı Hakk Teâlâ hazretleri bizi sevdiği kullarından eylesin, sevdiği amellere muvaffak eylesin, cennetiyle cemaliyle müşerref eylesin.

el-Fâtiha.

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN

11 Rebîü'l-Evvel 1421 / 13.06.2000

[Bütün HADİS DERSLERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

